Seat No. : _______________

JJ-108

June-2022

B.A., Sem.-II

EC-I-112 : Gujarati

('સમયદ્વીપ' – ભગવતીકુમાર શર્મા)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 50**

વિભાગ – I

કોઈપણ ત્રણ સવાલના જવાબ વિગતે લખો : **14 × 3 = 42**

1. નવલકથા સ્વરૂપની વિવિધ વ્યાખ્યાઓને આધારે તેના મહત્ત્વના ઘટકોની વિગતે ચર્ચા કરો.
2. ગુજરાતી સાહિત્યમાં લઘુનવલ સ્વરૂપનો ઉદ્દ્ભવ અને વિકાસ વિગતે વર્ણવો.
3. સર્જકશ્રી ભગવતીકુમાર શર્માના જીવન અને સમગ્ર સાહિત્ય સર્જન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
4. " 'સમયદ્વીપ' નવલ એ બે પેઢી વચ્ચેના સંઘર્ષની કથા છે" – પ્રસ્તુત વિધાનના સંદર્ભમાં 'સમયદ્વીપ'ની સમીક્ષા કરો.
5. ટૂંકનોંધ લખો :
   (1) નાયિકા નીરાંનું પાત્રાલેખન
   (2) 'સમયદ્વીપ' માં ગ્રામ્ય પરિવેશનું નિરૂપણ
6. ટૂંકનોંધ લખો :
   (1) 'સમયદ્વીપ'ની ગદ્યશૈલી
   (2) 'સમયદ્વીપ' નવલકથાનો આરંભ ને અંત
7. "આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ" ઉત્સવની ઉજવણી સંદર્ભની એક અખબારી અહેવાલ વિષયક નોંધ લખો.
8. 'જય ભીમ આદર્શ નિવાસી કન્યા શાળા' – પ્રાચી-સોમનાથના માધ્યમિક વિભાગમાં અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી વિષય શિક્ષક બાબતે માન્ય અધિકારીશ્રીને સંબોધીને કરવામાં આવતી અરજીનો નમૂનો તૈયાર કરો.

વિભાગ – II

(MCQ)

9. કોઈપણ **આઠ** પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **8 × 1 = 8**

(1) નીચેની પૈકી કઈ રચના ગુજરાતી ભાષાની પ્રથમ લઘુનવલ છે ?

(a) પાદરના તીરથ (b) પૃથિવીવલ્લભ

(c) વળામણાં (d) કરણઘેલો

(2) ભગવતીકુમાર શર્માનો જન્મ કયા શહેરમાં થયો છે ?

(a) સુરત (b) વડોદરા

(c) આણંદ (d) અમદાવાદ

(3) ‘સમયદ્વીપ’ નવલકથા કઈ સાલમાં પ્રકાશિત થઈ છે ?

(a) 1973 (b) 1972

(c) 1964 (d) 1974

(4) મંદિરમાં આરતી થયા પછી નીરાં ને આશકા લેવા માટે કોણ કહેતું હતું ?

(a) શિવશંકર (b) નીલકંઠ

(c) જયાભાભી (d) પૂજારી

(5) વર્તમાન સ્થિતિએ માધ્યમિક શાળાના શિક્ષક માટેની યોગ્ય લાયકાત કઈ હોય છે ?

(a) બી.એ. બી.એડ્. વીથ ટાટ એક્ઝામ પાસ

(b) બી.એ. બી.એડ્.

(c) એમ.એ. બી.એડ્.

(d) પી.ટી.સી. વીથ ટેટ પરીક્ષા પાસ

(6) વર્તમાન દૈનિક પેપર માટે લખાતો અહેવાલ એટલે _______.

(a) સાહિત્યિક અહેવાલ (b) સાદો અહેવાલ

(c) અખબારી અહેવાલ (d) પત્રાત્મક અહેવાલ

(7) 'જીવનદર્શન' એ ઘટકતત્ત્વને મુખ્યતહ આપણે કયા સ્વરૂપનું અંતિમ ઘટકતત્ત્વ ગણીશું ?

(a) નાટક (b) આત્મકથા

(c) કવિતા (d) નવલકથા

(8) શિવશંકર – ગૌરી બા – એ પરિવારમાં કોણ મોટી વહુના સ્થાન પર છે ?

(a) લલિતા વહુ (b) જયા વહુ

(c) નીરાં વહુ (d) લક્ષ્મી વહુ

(9) નીચેની પૈકી કઈં નવલકથા ભગવતીકુમાર શર્માએ લખી નથી ?

(a) મળેલા જીવ (b) આરતી-અંગારા

(c) અસૂર્યલોક (d) રિક્તા

(10) 'તખ્તાલાયકી' એ ઘટકતત્ત્વ કયા સ્વરૂપમાં વિશેષ રીતે જોવા મળે છે ?

(a) આત્મકથા (b) નાટક

(c) નવલિકા (d) લઘુકથા

(11) "સોરઠ તારા વહેતા પાણી" – સોરઠી સમાજને નિરૂપતી નવલના લેખકનું નામ જણાવો.

(a) રાવજી પટેલ (b) મણિલાલ પટેલ

(c) ઝવેરચંદ મેઘાણી (d) ઈશ્વર પેટલીકર

(12) નીરાંને લલિતાભાભી વચ્ચે કેવા પ્રકારનો પારિવારિક સંબંધ છે ?

(a) નણંદ ભાભી (b) બે-બેનપણી

(c) બે સગીબહેનો (d) દેરાણી જેઠાણી

(13) "એ જ સંસ્કારો, એ લોકો આપણા પર શા માટે લાદે" – પ્રસ્તુત સંવાદ કોણ બોલે છે ?

(a) નીરાં (b) લલિતાભાભી

(c) જયાભાભી (d) નીલકંઠ, પોતે

(14) શિવશંકર પૂજારી તરીકે કયા દેવની પૂજા કરતાં હતા ?

(a) વરૂણદેવ (b) ઈન્દ્રદેવ

(c) મહાદેવ (d) બાબા રામદેવજી

(15) નોકરી માટે કરવામાં આવતી અરજીમાં કઈ બાબત મહત્ત્વની ગણાય છે ?

(a) વ્યક્તિ સંદર્ભ (b) શૈક્ષણિક લાયકાત

(c) નામ-સરનામું (d) (a) અને (c) બંને

(16) "અને હા ! નાના, તારે દેહશુધ્ધિ કરવી પડશે" – આ સંવાદ કોણ બોલે છે ?

(a) ગૌરી બા (b) ગંગાશંકર

(c) શિવશંકર (d) મહેશભાઈ